

ผลการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่มีต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

EFFECT OF PROBLEM-BASED LEARNING ON THE COMMUNICATIVE
ENGLISH SPEAKING SKILLS FOR UNDERGRADUATE STUDENTS

ณัชชา อ่อนสัมพันธุ์¹

NATCHA ONSAMPANT

สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์²

SUNEETA KOSITCHAIWAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 081 102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English for Everyday Use) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำการทดลองโดยผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ นำเสนอปัญหา ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา และ สรุปความรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ทักษะการพูด, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการสอนภาษานานาชาติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the students' Communicative English Speaking Skills of undergraduate students, before and after using a Problem-based learning; 2) to survey the student's satisfaction toward Problem-based Learning. The sample, selected by a simple random sampling technique, comprised the 35 undergraduate students who attended 081 102 English For Everyday Use course, during the first semester of academic year 2019. The research instruments were: 1) Problem-based Learning lesson plans; 2) direct test of Communicative English Speaking Skills; 3) a satisfaction assessment of students toward Problem-based Learning questionnaire. The experiment was conducted by the researcher managing the learning according to the Problem-based Learning lesson plans which is divided into 4 steps: 1) presenting the problem; 2) analyzing the problem; 3) suggesting the solutions and 4) summarizing. The statistics used in data analysis were mean, standard deviations and t-test dependent paired sample group.

The findings were as follows:

1. The student's Communicative English Speaking Skills after studying Problem-based learning was significantly higher than before at the .05 level.
2. The students' satisfaction toward Problem-based learning were at a good level.

Keywords: Communicative English, speaking skills, Problem-based Learning

บทนำ

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกอย่างรวดเร็วเป็นสังคมของศตวรรษที่ 21 มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารเป็นแบบก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารถึงกันแบบไร้พรมแดนเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) (สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์, 2561: 256) การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) คนไทยในยุคนี้จำเป็นต้องมี

ทักษะความเป็นนานาชาติ (Internationalization Skills) อันเป็นความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกที่เชื่อมโยงถึงกันได้ มีการใช้ภาษาสากล โดยเฉพาะภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกันอย่างกว้างขวาง ภาษาอังกฤษ (English) จัดเป็นภาษาที่คนนิยมใช้มากที่สุดในโลก (ECC Language Institute: Online) เป็นภาษาสากลที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันในการเป็นสื่อกลางการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงแหล่งข้อมูลการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้ทักษะทาง

ภาษาเพื่อการสื่อสารได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน ควบคู่ไปกับการใช้ทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2557; ทิศนา แหมมณี, 2557) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะทางการสื่อสาร (Communicative Competency) การจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนภาษาสามารถใช้ภาษาสื่อสารในสังคมโลกได้จริง พัฒนาผู้เรียนภาษาให้มีความรู้หลักภาษา (Form) ควบคู่กับการใช้ภาษาสื่อสาร (Use) ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ผ่านกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) และการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Collaboration and Team Work) เพื่อทำกิจกรรมหรือชิ้นงานให้สำเร็จ ช่วยให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้และทักษะภาษาที่ใช้ในสถานการณ์สื่อสารจริงที่สอดคล้องกับความเป็นไปในสังคมปัจจุบัน (สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสุต และธนกร สุวรรณพลู, 2560) การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าและทัดเทียมกับนานาประเทศ จำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศนั้น ๆ สามารถสร้างศักยภาพที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศได้ (Wannapok, 2004)

ในทางกลับกันการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดหลายประการเนื่องจากบริบทของคนไทยที่มีพื้นฐานการเรียนรู้แบบท่องจำมากกว่าการฟัง พูด มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และนักเรียนนั่งฟังโดยไม่มีส่วนร่วม

ในกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนเพื่อสอบให้ผู้สอนเน้นการใช้ไวยากรณ์มากเกินไป ไม่คำนึงถึงการนำไปใช้จริงในการทำงานในอนาคต ทำให้ไม่เอื้อต่อผู้เรียนในการฝึกพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (Wall, 2005:34) ดังจะเห็นได้จากการจัดอันดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 2018 โดยสถาบัน Education First (EF) สถาบันการสอนภาษาอังกฤษระดับโลก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักจำนวน 88 ประเทศทั่วโลก พบว่าประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 64 ได้ 48.54 จากคะแนนเต็ม 100 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (EF Education First, 2018) สะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ควรได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญที่สุด เพราะการพูดเป็นวิธีการติดต่อที่สะดวกและง่ายกว่าวิธีอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่างบุคคล (ศิรินันท์ เอื้อนไธสงค์, 2560) แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ทางภาษามากพอที่จะถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ รวมถึงแสดงความรู้สึกต่อกันได้ (ฐพร ดันตระกุล, 2555) การเรียนภาษาอังกฤษจึงมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปจากเดิม เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริงมากขึ้น ผู้เรียนจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เสริมแรงให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกทางภาษาให้เหมาะสมตามสถานการณ์ ซึ่งต้องสื่อ

ความหมายให้ชัดเจน ถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสังคม การใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ (Grant, 1988)

การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียนโดยใช้ปัญหาเป็นตัวดึงดูด ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการแก้ปัญหาที่ผู้สอนกำหนดให้และปัญหานั้นต้องเปิดกว้าง คลุมเครือ หรือมีลักษณะทางโครงสร้างไม่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนคิด ค้นหา คำตอบได้หลากหลายแบบ (Barrows, 2000; Torp and Sage, 2002) ต้องอาศัยประสบการณ์ การทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือกลุ่มเล็กเพื่อช่วยกันแก้ปัญหา ทุกคนจึงมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างน่าสนใจและสามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ได้จริง (Barrell, 2007) เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการแก้ปัญหาในอนาคต การเรียนแบบปัญหาเป็นฐานทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เนื้อหาวิชา ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มแรงจูงใจในการเรียน (ทิตินา แคมมณี, 2557)

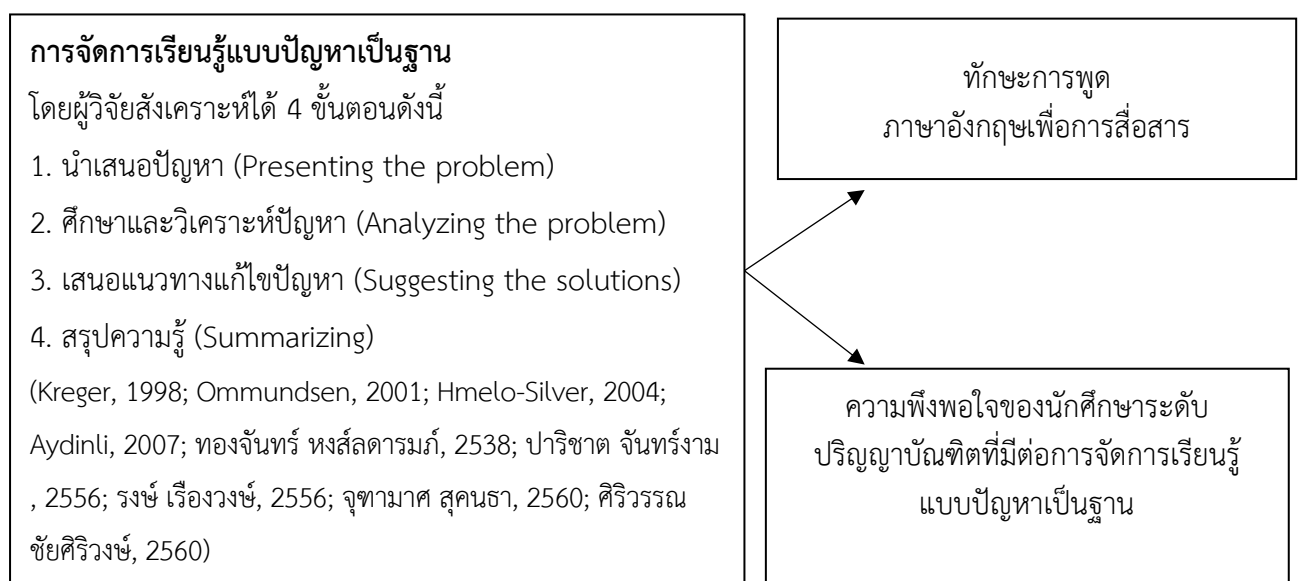
ปัญหาสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษอีกประการหนึ่ง คือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในห้องเรียนและนำไปใช้นอกห้องเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย นักศึกษาไทยมีทักษะการ

ใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานน้อยจึงยังไม่เพียงพอที่จะสามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างอัตโนมัติ (Automated Basic Skill) (สุพรรณ ตันตระกูล, 2555) นักศึกษาส่วนใหญ่ออกเสียงคำศัพท์ไม่ถูกต้อง รู้คำศัพท์น้อย ไม่สามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม พูดไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และไม่สามารถพูดโต้ตอบได้อย่างเป็นธรรมชาติ (ธีราภรณ์ กิจจารักษ์, 2553; ศิริพันธ์ เอื้อนโรสงค์, 2560) หรือพูดได้เพียงเล็กน้อย ไม่กล้าพูด และไม่รู้จะพูดอย่างไร ซึ่งล้วนมีสาเหตุมาจากการขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษทั้งสิ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ได้ให้ความสำคัญในการสอนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นรายวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน โดยมีเนื้อหาในการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ สำหรับทักษะด้านการฟัง-พูดนั้น ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการฟังและการพูดในชีวิตประจำวันเลือกใช้ให้ตรงกับสถานการณ์ และนำความรู้ที่ได้ไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามจากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง รู้คำศัพท์น้อย ต้องร่างบทก่อนพูด และยังไม่สามารถพูดโต้ตอบได้อย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้มีปัญหาในการพูดสื่อสาร และไม่สามารถเรียบเรียงคำพูดเพื่อสร้างประโยคได้ และเนื้อหาที่เรียนส่วนใหญ่ห่างไกลกับชีวิตจริง ประกอบกับการไม่ได้ฝึกปฏิบัติจริงทำให้นักศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงการใช้ภาษาให้เข้ากับชีวิตประจำวันได้ ขาดแรงจูงใจ

และไม่อยากเรียน ส่งผลให้ขาดความคุ้นเคยในการพูดภาษาอังกฤษ (Kirkpatrick, 2012) จึงมีผู้ทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน โดยใช้ปัญหาในชีวิตประจำวันเป็นตัวกระตุ้น สร้างแรงจูงใจในการเรียน ให้เกิดความอยากเรียนรู้ และหาวิธีแก้ปัญหาอย่างอิสระ และมุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปาริชาติ จันทรงาม (2556) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน พบว่าผู้เรียนมากกว่าร้อยละ 60 มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ระดับค่อนข้างดีขึ้นไป ซึ่งก่อนหน้านี้ กานต์สิริ เผื่อนาครธรรมรัตน์ และคณะ (2552: 31) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิด

(Problem based Learning) กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับค่อนข้างดีสูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจนำการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ที่ลงทะเบียนเรียน วิชา 081 102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English For Everyday Use) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 54 กลุ่มเรียน มี นักศึกษาจำนวน 1,804 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่ลงทะเบียนเรียน วิชา 081 102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English For Everyday Use) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2562 ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มที่ 402 จำนวน 1 กลุ่มเรียน มีนักศึกษาจำนวน 35 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable)
ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)
ได้แก่

2.1 ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ทั้งหมด 3 แผน จำนวน 3 บทเรียน ประกอบด้วย 1) Cheating in school 2) Social Issues และ 3) Money Problems

2. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา ก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test) เป็นแบบทดสอบพูดแบบปากเปล่า (Oral test) จำนวน 6 สถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) ซึ่งจัดรูปแบบการทดสอบเป็นคู่ ด้วยการจับสลากเลือกสถานการณ์ปัญหาคู่ละ 1 สถานการณ์ โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคล

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning :PBL) โดยข้อคำถามแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินความรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แบบทดสอบพูดปากเปล่า (Oral test) ประกอบด้วยสถานการณ์

6 สถานการณ์ ซึ่งนักศึกษาจะต้องจับคู่และจับสลาก เพื่อสุ่มเลือกสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) คู่ละ 1 สถานการณ์ โดยหลังจากสุ่มจับสถานการณ์แล้วผู้สอบมีเวลาในการเตรียมตัว 5 นาที เพื่อตีความและทำความเข้าใจปัญหาและใช้เวลาพูด 1 นาที เพื่อกล่าวถึงปัญหาและอภิปรายแนวทางแก้ไขปัญหาให้คะแนนแบบรายบุคคล

2. ในการทดสอบ ผู้วิจัยทำการบันทึกวิดีโอ ภาพและเสียงการสนทนาเพื่อประกอบการให้คะแนนจากผู้ประเมิน (Inter-raters) จำนวน 3 คน ทำการให้คะแนนพร้อมกัน จากนั้นรวบรวมคะแนนสอบ และนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้แก่กลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบปัญหาเป็นฐานซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) นำเสนอปัญหา (Presenting the problem) 2) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา (Analyzing the problem) 3) เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา (Suggesting the solutions) 4) สรุปความรู้ (Summarizing) โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการสอนตามบทเรียน จำนวน 10 ชั่วโมง

4. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดทักษะการพูดวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นแบบทดสอบพูดปากเปล่า (Oral test) ข้อสอบฉบับเดิม ประกอบไปด้วยสถานการณ์ 6 สถานการณ์ ซึ่งนักศึกษาจะต้องจับคู่และจับสลากเพื่อสุ่มเลือกสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) คู่ละ 1 สถานการณ์ ให้คะแนนเป็นรายบุคคล โดยหลังจากสุ่มจับสถานการณ์แล้วผู้สอบมีเวลาในการเตรียมตัว 5 นาที เพื่อตีความและ

ทำความเข้าใจปัญหาและใช้เวลาพูด 1 นาที เพื่อกล่าวถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา

5. ในการทดสอบ ผู้วิจัยทำการบันทึกวิดีโอ ภาพและเสียงการสนทนาเพื่อประกอบการให้คะแนนของผู้ประเมิน (Inter rater) จำนวน 3 คน จากนั้นรวบรวมคะแนนสอบ และนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากนั้นหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาแปลผลความพึงพอใจตามเกณฑ์ของ Best (1986)

7. นำผลการทดสอบการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษา 35 คน มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบทักษะทางการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t (t-test Dependent Paired Sample Group)

ผลการวิจัย

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังเรียนด้วย
การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยการทดสอบ t
แบบจับคู่ (n=35)

การทดสอบ	จำนวน	คะแนน เต็ม	($\bar{x}$)	S.D.	($\bar{D}$)	t	df	P-value.
ก่อนทดลอง	35	20	10.98	1.84	3.51	20.71*	34	0.000
หลังทดลอง	35	20	14.49	2.23				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเท่ากับ 10.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.84 และคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเท่ากับ 14.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.23 คะแนนผลต่างเฉลี่ย (D) ระหว่างก่อนและ หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 3.51 ค่าสถิติ t เท่ากับ 20.71 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานมีคะแนนสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.21) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ ด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$

= 4.25, S.D. = 0.32) และด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = 0.28)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่มีต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานมีคะแนนสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการสอนที่มีความต่อเนื่องกันเป็นระบบและถูกแบ่งขั้นตอนไว้อย่างกระชับรัดกุม เริ่มจากการแนะนำผู้เรียนให้ทราบถึงสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น ระดมสมองหาทางเลือกและช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายและเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ชัดเจน และสรุปข้อมูลให้เป็นหลักการเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานไว้ 4 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนอาจมีส่วนช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอปัญหา (Presenting the Problem) เป็นการเกริ่นนำด้วยสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) เพื่อเป็นการแนะนำนักศึกษาให้ทราบถึงเหตุการณ์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างนี้จะต้องมีการแบ่งกลุ่มนักศึกษาโดยสมัครใจเพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหา กลุ่มละ 3-5 คน โดยสถานการณ์ที่นำมาใช้จะต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษา พื้นเพ ภูมิหลัง ประสบการณ์ใกล้ตัว หรือเหตุการณ์จริงที่ถูกพูดถึง จึงจะเป็นประเด็นปัญหาที่สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงงูใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วัชราน เล่าเรียนดี (2553) ที่กล่าวถึงขั้นจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหาด้วยการจัดสถานการณ์ บทบาทสมมติ เรื่องสั้น หรือชมวิดีโอ และค้นพบปัญหานั้นเอง รวมถึงขั้นจัดกลุ่มนักศึกษา

จำนวน 3 - 5 คน ให้ร่วมมือกันในกระบวนการกลุ่มเพื่อร่วมกันทำความเข้าใจปัญหาที่ค้นพบให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขมมณี (2557) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดสถานการณ์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย ซึ่งผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ให้นักศึกษาเผชิญปัญหาเพื่อฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในปัญหา รวมถึงทำให้นักศึกษาเกิดความใฝ่รู้ จนเกิดทักษะกระบวนการคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา

(Analyzing the Problem) เป็นขั้นที่กลุ่มนักศึกษาจะต้องแบ่งหน้าที่กันค้นหาข้อมูลสำคัญในด้านต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) ที่กำหนดให้ ระดมสมองหาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ให้มากที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลให้ตรงกับประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ แนวคิดของ วัชราน เล่าเรียนดี (2553) ที่กล่าวถึงขั้นการสอนที่นักศึกษาให้ความร่วมมือกันคิดหาวิธีแก้ปัญหา วางแผน เพื่อหาแนวทางที่ชัดเจนโดยระบุ สื่อหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องนำมาใช้เพื่อการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

(Suggesting the solutions) เป็นขั้นที่กลุ่มนักศึกษาจะต้องฝึกพูดเพื่ออภิปรายและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหภายในกลุ่ม ผู้สอนมีหน้าที่ผลักดันให้นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษในการพูด คอยชี้แนะและให้การสนับสนุนอย่างมีขอบเขตและส่งเสริมให้

นักศึกษาตัดสินใจเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Duch (1995) Kreger (1998) Hmelo-Silver (2004) เบญจวรรณ อ่วมมณี (2549) และ Ommundsen (2001, อ้างถึงใน Fazlur et al., 2011) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนที่ให้นักศึกษาใช้พื้นความรู้เดิมเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่มาแก้ปัญหา ทำการวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ นำความรู้ทั้งหมดมาอภิปรายเพื่อแก้ปัญหา และนำเสนอวิธีการแก้ไข

ขั้นที่ 4 สรุปความรู้ (Summarizing) จบกระบวนการแก้ปัญหาโดยแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหของตนและสรุปรวบยอดออกมาเป็นแนวทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์ (2538) รงษ์ เรืองวงศ์ (2556) และ ปาริชาติ จันทร์งาม (2556) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลใหม่ซึ่งเป็นหลักการที่ได้มาจากการศึกษาปัญหากระบวนการจะสิ้นสุดเมื่อกลุ่มสามารถหาข้อสรุปถ่วงต่อการพิสูจน์ ข้อสมมติฐานทั้งหมดได้ และสามารถสรุปถึงหลักการต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาปัญหานี้รวมทั้งเห็นแนวทางในการนำความรู้หลักการนั้นไปใช้ในการแก้ไขปัญหในสถานการณ์ทั่วไป

2 แผนการจัดการเรียนรู้และบทเรียนแบบปัญหาเป็นฐาน มีการเลือกใช้หลักภาษาที่เหมาะสมในกระบวนการฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และกำหนดสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) โดยพิจารณาจากเรื่องใกล้ตัวที่มีความสอดคล้องกับบริบทของนักศึกษา รวมถึงระดับความรู้และความสามารถทางภาษา ที่สามารถทำให้นักศึกษาได้

พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และฝึกพูดภาษาอังกฤษด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธกรารณต์ อินทะนาค (2546: 62) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่นำมาให้นักศึกษาแก้ไขถือว่าเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในบริบทการทำงานของนักศึกษาในอนาคต จึงทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น และอยากเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ส่งผลให้ผู้วิจัยเลือกใช้เนื้อหาอันประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) Cheating in school 2) Social Issues และ 3) Money Problems ซึ่งมีความเหมาะสมในการใช้สอนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยบูรณาการร่วมกับการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเสนอปัญหา ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนด้วยสถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) นักศึกษาแบ่งกลุ่ม พูดเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันทำความเข้าใจและกำหนดประเด็นปัญหาจากสถานการณ์ที่ได้รับให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Littlewood (1983) ที่กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับข้อมูลชุดใหม่ทางภาษาทั้งในด้านของความหมายและวิธีการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ควบคู่ไปกับหลักเกณฑ์ทางภาษา ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนคอยสังเกตการพูดเสนอความคิดเห็นของผู้เรียนเพื่อเป็นการประเมินความรู้เดิมของผู้เรียน และถามคำถามนำ (Guiding questions) เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ ขั้นศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา นักศึกษาใช้ประสบการณ์ของตนเองเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเชื่อมโยงสนับสนุนข้อมูลที่รวบรวมได้

เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ตรงกับประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ โดยจะคำนึงการใช้ภาษาที่ถูกต้องและหาวิธีนำเสนอ ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้แนวคิดเท่านั้น ข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหา นักศึกษารวบรวมข้อมูลที่มีความสำคัญ สมาชิกในกลุ่มผลัดกันพูดนำเสนอ ข้อมูลที่ตนรับผิดชอบ และอภิปรายกลุ่มโดยจะต้องผลัดกันถามตอบตามคำถามในบทเรียนเพื่อให้ได้ ข้อมูลที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์เพียงพอในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ปัญหาของแต่ละบทเรียนและฝึกพูดอภิปราย โดยในขั้นตอนนี้ผู้สอน จะให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษา (functional language) ที่มีความจำเป็นในการอภิปราย ตัวอย่างเช่น การเสนอความคิดเห็น การถามความคิดเห็น การแสดงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การให้คำแนะนำ และการคาดการณ์ จากนั้นนักศึกษานำ ข้อมูลทั้งหมดที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้วมาพูด อภิปรายเพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการ แก้ไขปัญหา และขั้นสรุป นำแนวทางการแก้ปัญหา ที่เลือกใช้ มาพูดแบบสรุปความเพื่อเชื่อมโยงกับ ข้อมูลจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน กระทั่งเป็น หลักการที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาใน สถานการณ์ทั่วไปได้ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนนำผลงานที่ ได้อภิปรายกลุ่มในบทเรียน ออกมาพูดนำเสนอหน้า ชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด และวิธีการ แก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม โดยครูผู้สอนเป็นผู้ให้ คำแนะนำติชมและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการ แก้ปัญหาและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนแก่ผู้เรียน รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนผู้ให้คำแนะนำติชมเพื่อน กลุ่มอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ในครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า นักศึกษามี ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็น ฐานอยู่ที่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุ สำคัญ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก นักศึกษามีความพึงพอใจต่อ เนื้อหาที่ใช้พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x}=4.35$, S.D. = 0.29) โดยนักศึกษามี ความพึงพอใจต่อเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับ ชีวิตประจำวันมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาในบทเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การ จัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานมีความเหมาะสม กับระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของ นักศึกษา ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ประกอบกับ สถานการณ์ปัญหา (Problem Scenario) มีความ น่าสนใจ เพราะเป็นเรื่องประสบการณ์ใกล้ตัว เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่สามารถพบเจอได้ ทั่ว ๆ ไป ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจและ สามารถตระหนักรู้ถึงปัญหาและผลกระทบของ ปัญหาภายใต้บริบทที่เป็นจริง จนสามารถนำมา เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของจิกามาศ สุขเกษม (2559: 96) พบว่า ระดับความคิดเห็นที่นักศึกษามีสามารถประยุกต์ ความรู้ที่ได้จากแบบฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ ในระดับดีมาก และผลงานวิจัยของจิราภรณ์ แม็คคลาเดอร์รี่ (2555: 59) ที่ได้สังเกตพฤติกรรม ขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานว่า นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการอภิปรายและ คิดวิธีในการแก้ปัญหาอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาที่นักศึกษามีประสบการณ์โดยตรง อาจกล่าว ได้ว่าปัญหาที่ควรพิจารณานำมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานควรเลือกพิจารณาปัญหา

ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักศึกษาเป็นลำดับแรกๆ จึงจะสามารถใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นความอยากร่วมกันในชั้นเรียนได้ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานนั้นยังสามารถนำความรู้และกระบวนการคิดไปประยุกต์ใช้ในนอกห้องเรียนให้เข้ากับสถานการณ์จริง (Barrows, Howard, et al., 1980) ฉะนั้นการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานนี้จึงไม่ได้จำกัดแค่ในห้องเรียนเท่านั้น แต่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเหตุการณ์จริงทำให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจมากขึ้น

ประการที่สอง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.32) โดยนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื่องจากสถานการณ์ปัญหาและเนื้อหาให้มีความใกล้เคียงบริบทจริงในชีวิตประจำวันเพื่อให้นักศึกษาสามารถมองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องร่วมกันแก้ไขและต้องเป็นสถานการณ์ที่ไม่เกินกำลังกล่าวคือต้องมีทั้งพื้นฐานความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่ใช้ในการจัดการปัญหานั้น ๆ อยู่บ้าง การเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการสำหรับสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นและมุ่งประเด็นที่กิจกรรมการแก้ปัญหาของนักศึกษา จากการสังเกตในห้องเรียน นักศึกษาจะปรึกษากันในกลุ่มถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ และจะสอบถามจากความถนัดของแต่ละคนว่าใครสามารถนำปัญหาประเด็นใดไปหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบ Bound และ Feletti (1996, อ้างถึงในศาสตรา สหัทธกัน และคณะ, 2557) (Barrell, 2007) และ (H. Barrows & Kelson, 1995) สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยความพึง

พอใจในด้านประโยชน์ที่ได้รับพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเท่ากับ 4.43 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิกามาต สุขเกษม (2559: 95) พบว่าระดับความคิดเห็นที่ใช้ใบงานช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้ทักษะในการแก้ปัญหาจากขั้นตอนการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน และสามารถพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาได้จริง

ประการที่สาม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.28) โดยนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจต่อสถานการณ์ปัญหา (Scenario Problem) ที่กำหนดได้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในขั้นตอนการนำเสนอปัญหา (Presenting the Problem) มีการจัดประสบการณ์ โดยยกสถานการณ์จริงในบทเรียน Social issue โดยการเปิดคลิปวิดีโอหาเสียงของประธานาธิบดีท่านหนึ่ง ขึ้นมาเป็นสถานการณ์ปัญหาในบทเรียน นักศึกษาจึงสามารถทำความเข้าใจปัญหาได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ในงานวิจัยของจิราภรณ์ แม็คคลาเดอร์รี่ (2555: 59) ในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานซึ่งผู้วิจัยยกตัวอย่างการใช้แผนการสอนเรื่อง “Flood in Thailand” ช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเกิดน้ำท่วมทางภาคเหนือของประเทศไทย โรงเรียนสันทรายวิทยาคมซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมที่โรงเรียนด้วย แม้ว่าจะระดับน้ำ

ที่เกิดขึ้นจะไม่ถึงขั้นวิกฤติ แต่ก็มากพอที่สร้างผลกระทบต่องานชีวิตปกติของผู้คนทำให้นักศึกษารู้สึกสนุกสนานเป็นอย่างมากและมีความกระตือรือร้นในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับความพยายามในการป้องกันน้ำท่วม อุปสรรคในการเดินทาง รวมถึงผลกระทบอื่น ๆ จึงทำให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และอยากเข้าร่วมอภิปรายเพื่อถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และรวบรวมวิธีการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ของตนเองกับสมาชิกในกลุ่มพร้อมทั้งจัดระบบความรู้ที่ได้ และแบ่งหน้าที่เพื่อค้นคว้า หาคำอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผล อันนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา และสรุปวิธีการแก้ปัญหา ทั้งนี้การสอนพูดแบบปัญหาเป็นฐานนี้มีกระบวนการกลุ่มที่จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจและกล้าพูดหรือเสนอความคิดเห็นอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด รวมถึงยังสามารถรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ให้เป็นไปในเชิงบวกโดยปราศจากความวิตกกังวล (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2541: 133) ดังแสดงผลในการวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (ชนิษฐา นาคน้อย, 2550: 53) กล่าวถึงนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1. ผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานให้ชัดเจน และเตรียมการสอนไปเป็นอย่างดี เนื่องจากการสอนแบบปัญหาเป็นฐานนี้ ครูผู้สอนต้องวางบทบาทของตนเองให้เป็นผู้ให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือ (facilitator) รวมถึงกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดความกระตือรือร้นในการพูดภาษาอังกฤษ โดยการหยิบยกประเด็นปัญหาให้สัมพันธ์กับระดับความสามารถพื้นฐานความรู้เดิม และประสบการณ์ของนักศึกษา โดยปัญหาที่ผู้สอนเลือกมานั้นควรมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นจริงกับนักศึกษามากที่สุด เพื่อให้นักศึกษาเกิดความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมในการเรียน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและทำงานร่วมกันเป็นทีม

2. ในชั้นเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา นักศึกษามักขอความช่วยเหลือจากผู้สอนจนเกินความจำเป็น ผู้สอนควรมีขอบเขตในการให้ความช่วยเหลือ และเสริมแรงให้นักศึกษามีความมั่นใจในการพูดอภิปราย รวมถึงการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนหลังจากจบกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้ว

3. ผู้สอนควรควบคุมเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในแต่ละขั้นตอนเนื่องจากการสอนแบบปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาต้องการเวลาในการค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย และสรุปข้อมูล ฉะนั้นผู้สอนต้องมีความยืดหยุ่นในการบริหารเวลาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั้น แต่ยังสามารถใช้เวลาส่วนของการอภิปรายและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกพูดเสนอประสบการณ์และความคิดเห็นในการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน จัดเป็นหลักสูตรอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ควบคู่ไปกับทักษะการแก้ปัญหาเกี่ยวกับภัยจากสื่อสังคมออนไลน์

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย เพื่อบรรจุเป็นวิชาการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหา จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

เอกสารอ้างอิง

- กานต์สิริ เฝื่อนาครธรรมรัตน์ และคณะ.(2552). การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยการใช้วิธีการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning). (งานวิจัยคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี).
- ชนิษฐา นาคน้อย.(2550). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- จิกามาศ สุขเกษม. (2559). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- จิราภรณ์ แม็คกลาเดอร์รี่. (2555). การใช้การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- จุฑามาศ สุขคนธา, (2560). การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนแบบปัญหาเป็นฐานกับการสอนตาม แนวธรรมชาติเพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ Linking Ideas ของนักศึกษา รายวิชา EBC332 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (รายงานผลการวิจัย) กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธวัชพร ดันตระกูล. (2555). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้บทฝึกการสนทนา ภาษาอังกฤษ. (รายงานผลการวิจัย) กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธีราภรณ์ กิจจาร์ภักษ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร (รายงานผลการวิจัย) กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- ทิตินา แคมมณี. (2557, พฤษภาคม.). ปลุกโลกการสอนให้มีชีวิตสู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. อภิวัฒน์
การเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย. เอกสารประกอบการประชุมของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการ
เรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์. (2538). การเรียนการสอนแบบตัวต่อตัวเรียนกลุ่มย่อย. กรุงเทพฯ:คณะแพทยศาสตร์.
- เบญจวรรณ อ่วมมณี. (2549). การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องการอนุรักษ์แม่
น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร).
- ปาริชาติ จันทร์งาม. (2556). การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะ
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน. (รายงานผลการวิจัย). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์.
- พัชรกรณต์ อินทะนาค. (2546). กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการ
ท่องเที่ยว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รงค์ เรืองวงศ์. (2556). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางการสื่อสาร
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศาสตรา สหสัมพันธ์, และคณะ. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษใช้ในการอบรมภาษาอังกฤษโดย
ใช้รูปแบบการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) สำหรับใช้ในการอบรม
ภาษาอังกฤษให้แก่ยุวมัคคุเทศก์เพื่อการเตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน
(ASEAN Community). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ศิริรัตน์ เอื้อนโสมวงศ์. (2560). การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร).
- ศิริวรรณ ชัยศิริวงศ์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์. (2561). การสร้างองค์ความรู้สำหรับการวัดกรรมสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย.

วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 8(2), 257-270

สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสุต และ ธนกร สุวรรณพจน์.(2560). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับ

ผู้เรียนยุค THAILAND 4.0. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 7(2), 175-186.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Aydinli, J. M. (2007). Problem-based learning and Adult English language Learners. *CAELA Brief*, 1-8. Retrieved from <http://www.cal.org/adultesl/pdfs/Problem-based-learning-and-adult-english-language-learners.pdf>

Barrell. (2007). *Problem-based Learning: An Inquiry Approach*. California, US. Corwin Press.

Barrows, H.S. and Tamblyn, Roblyn M. (1980). *Problem Based Learning: An Apprpach to Medical Education*. New York: Springer.

Barrows, H., & Kelson, A. C. (1995). *Problem-based learning in secondary education*, Problem-based Learning Institute. *Springfield, IL*.

Barrows, H. S. (2000). *Problem-based Learning Applied to Medical Education*, *Springfield, Southern Illinois University Press*.

Best, J. W. (1986) *Research in Education*, 5 ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall, Inc.

Duch, Barbara J. (1995). What is Problem-based Learning?. Retrieved from <http://www.udel.edu/pbl/cte/jan95-What.html>.

EF Education First. (2018). The world's largest ranking of countries and regions by English skills. Retrived from <https://www.ef.co.th/epi/>

Fazlur Rahman. et al. (2011). Problem Based Learning in English Language Classes at secondary Level. *International Journal of Academic Research*, 3(1) ,932-939.

Grant, N. (1988). *Making the Most of Your Textbook*. London : Longman.

Hmelo-Silver, C. E. (2004). Problem-based Learning: What and how do students learn? *ducational Psychology Review*, 16.

Kirkpatrick, R. (2012). English education in Thailand: 2012. *Asian EFL Journal*, 61, 24-40.

Kreger, C. (1998). Problem-based Learning. Retrieved from <http://www.cotf.edu/ete/teacher/tprob/trob.html>.

- Littlewood, William T. (1983). Communicative approach to language teaching methodology (CLCS Occasional Paper No. 7). Dublin: Dublin University, Trinity College, Centre for Language and Communication Studies. (EDRS No. ED 235 690, 23).
- Ommundsen, Peter. (2001). Problem-based learning in biology with 20 case examples.
Retrieved from <http://capewest.ca / pbl.html>
- Torp and Sage. (2002). Problems as Problem-based Learning for K-12 Education, 2nd ed. ASCD, Alexandria, VA.
- Wall, U. (2005). The preferred learning style and strategies of adults Thai EFL students in a Bangkok business setting. Retrieved from <http://www.besig.org/link.htm>
- Wannapok, S. (2004). A Study English for Business and Technology Students' Attitudes towards the English for Business and Technology Program at the University of the Thai Chamber of Commerce. (Independent Study, University of the Thai Chamber of Commerce, Bangkok, Thailand).

